

Sygn. akt I CSK 781/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa R.C.

przeciwko „M...” S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.

z dnia 27 lipca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /16,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny w W. oddalił apelację powoda R.C. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 grudnia 2015 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko „M...” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o zapłatę 52 179,19 złotych. Powód jest kolejnym cesjonariuszem wierzytelności dochodzonej z tytułu obciążania przez pozwanego należnościami za usługi reklamowe, które zdaniem poprzednika prawnego powoda nie były wykonywane. Oddalając powództwo Sąd pierwszej instancji nie dopatrywał się naruszenia przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej jako u.z.n.k.). Stanowisko to podzielił Sąd drugiej instancji rozpoznając apelację.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 15 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 3 ust. 1 u.z.n.k. przez ich niezastosowanie, a także art. 405 k.c. w związku z art. 18 ust. 1 pkt 5 u.z.n.k. przez ich niezastosowanie. Skarżący wnioskował o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa, ewentualnie po uchyleniu tego wyroku przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wnioskował o odmowę przyjęcia skargi, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398¹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazuje się na występowanie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie, czy fakt negocjowania przez strony postanowień umowy o współpracy handlowej, związany z głównym zobowiązaniem umownym dotyczącym dostaw towarów i w konsekwencji jej zawarcie oraz podjętych przez

strony działań, celem wykonania zobowiązań z nich wynikających, wyłącza w konkretnym wypadku możliwość zakwalifikowania zachowań podjętych przez jedną ze stron jako zachowań utrudniających dostęp do rynku, tj. jako czynu nieuczciwej konkurencji. Zagadnienie to zostało przez skarżącego opatrzone podstawą z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Jednakże powód poza ogólnikami nie przywołał żadnych orzeczeń, które by miały wskazywać albo na nierozpatrzone dotąd zagadnienie prawne, co mogło tłumaczyć brak przytoczenia orzecznictwa, ale również wskazywać na sygnalizowane w uzasadnieniu skargi różne orzeczenia, mające zatem świadczyć o rozbieżności orzecznictwa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Ma przy tym rację skarżący, że orzecznictwo wypracowało w sprawie tzw. opłat półkowych dość zbieżne poglądy, ale dotyczą one takich samych lub zbliżonych stanów faktycznych. Myli się poza tym powód, że z dotychczasowego stanowiska Sądu Najwyższego wynika, iż samo zastrzeganie dodatkowych opłat jest nielegalne (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2015 r., III CZP 73/15, OSNC 2016, nr 12, poz. 135 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2017 r., V CSK 437/16). Chodzi o to, że nie można wymuszać żadnych dodatkowych opłat i ponadto nie dając ze swojej strony ekwiwalentnych świadczeń, w szczególności rekompensujących te opłaty, np. przez zwiększoną dzięki temu sprzedaż reklamowanych towarów (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., I CSK 825/15 oraz z dnia 21 marca 2017 r., I CSK 303/16).

Z orzecznictwa wynika, że sam fakt negocjowania umów w zakresie tzw. opłat półkowych nie wyklucza zastosowania art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. Przepis ten pozostaje zgodny z Konstytucją (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 października 2014 r., SK 20/12 (OTK-A 2014, nr 9, poz. 102)). Do zastosowania powołanego przepisu u.z.n.k. wymaga się dowiedzenia wystąpienia przesłanek utrudniania dostępu do rynku, czego skarżący nie wykazał, aby miało miejsce, a nie stwierdzenie tych przesłanek stanowi główny argument uzasadnienia zaskarżonego wyroku i wyroku Sądu pierwszej instancji. Ograniczenie się zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do lakonicznego, niemal jednozdaniowego uzasadnienia nie spełnia wymagań przyjętych przez orzecznictwo i doktrynę co do wykazania wystąpienia przesłanek zarówno według art. 398⁹ § 1 pkt 1 jak i pkt 2 k.p.c. (zob. powołane w odpowiedzi na skargę

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III CSK 25/13, z dnia 20 lutego 2014 r., III CSK 63/14, z dnia 15 maja 2014 r., III SK 74/13 i z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07).

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw

ał